

**UCHWAŁA Nr
RADY GMINY BARANÓW
z dnia 27 lipca 2012 roku**

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata
2012 – 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887 ze zm.), - **Rada Gminy uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2012-2015” stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci w całości moc Uchwała Nr XI/88/2007 Rady Gminy Baranów z dnia 1 czerwca 2007 roku w sprawie przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2007-2013”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baranów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE BARANÓW NA LATA 2012-2015

Rozdział 1. Wprowadzenie

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakichkolwiek dysfunkcyjności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Obowiązek wspierania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2012-2015 jest strategicznym dokumentem Gminy Baranów opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Rozdział 2. Diagnoza

Gminę Baranów według stanu na dzień 31.12.2011 r. zamieszkiwało 4 189 mieszkańców. Pomocy udzielono 187 osobom w 95 rodzinach. Głównym powodem przyznania pomocy w 2011 r. było ubóstwo.

Porównując dane z lat ubiegłych należy stwierdzić, że do 2010 r. liczba osób korzystających z pomocy społecznej miała tendencję malejącą, od 2011 r. liczba osób zaczęła wzrastać. Wnikając szczegółowo w stan rodziny - jej skład i formę, należy stwierdzić, że pomoc udzielana jest przede wszystkim małżeństwom wielodzietnym i owa sytuacja praktycznie nie

zmieniła się na przestrzeni ostatnich lat. Wzrosło jednak zapotrzebowanie na pomoc z dwójkiem dzieci oraz rodzin samotnie wychowujących dzieci. Niepokojący jest wciąż rosnący wskaźnik bezrobocia mimo podejmowanych działań zwalczających to zjawisko. Wzrasta też liczba osób korzystających z pomocy GOPS ze względu na długotrwałą chorobę oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady specjalistyczne oraz konkretną pomoc rzeczową i finansową skierowaną do dzieci i ich opiekunów. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Po dokonaniu analizy przez pracowników socjalnych należy uznać, że istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi na brak współpracy rodziny. Zatem w sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, wówczas w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej należeć będzie do zadań gminy. Ważne są tu działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz rodziny oraz wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wynika, że z terenu gminy Baranów dwoje dzieci wychowuje się w rodzinach zastępczych spokrewnionych.

Rozdział 3.

Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy Baranów

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje:

- Placówki oświatowe z terenu gminy Baranów;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Baranowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baranowie;
- Gminne Centrum Kultury w Baranowie;
- Świetlice wiejskie z terenu gminy Baranów;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Baranowie;
- Parafia w Baranowie.

Rozdział 4.

Cele programu

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również edukacja środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cel główny będzie osiągnięty poprzez cele szczegółowe:

1) Diagnozowanie środowisk rodzinnych, w tym:

- a) rozpoznanie i analizę problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- b) bieżące kontakty pracowników socjalnych z pedagogiem szkolnym, kuratorem.

2) Wzmacnianie systemu norm i wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowawczego, w tym pomoc rodzinom w eliminowaniu czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem,

3) Zapobieganie dysfunkcyjności rodziny, w tym:

- a) inspirowanie społeczeństwa do aktywnych działań samopomocowych,
- b) wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych zarówno do dzieci jak i rodziców, mających na celu pomóc rodzinie w jej prawidłowym rozwoju,
- c) propagowanie wzorca prawidłowo funkcjonującej rodziny oraz postaw zapobiegających kryzysowi rodziny,
- d) współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- e) zachęcanie dzieci z rodzin wieloproblemowych do korzystania ze świetlic.
- f) współpracę z kuratorami sądowymi, policją oraz szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych na rzecz rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze,

4) Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą, w tym:

- a) organizowanie wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, podczas którego zrealizowany zostanie program zawierający działania socjoterapeutyczne,
- b) interwencją kryzysową,
- c) pomocą w nauce, zajęcia pozalekcyjne,

5) Poprawa jakości życia, zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa, w tym:

- a) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków,
- b) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w formie dwudaniowych obiadów, na terenie placówek oświatowych, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i programem rządowym,
- c) udzielanie pomocy rzeczowej w formie produktów spożywczych uzyskanych z programu PEAD,
- d) rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego, wsparcie dla rodzin z osobami długotrwale bezrobotnymi,
- e) organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

6) Rozwój usług profilaktyczno-wspierających skierowanych do rodzin dysfunkcyjnych

- a) organizowanie czasu wolnego dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo w klubach, świetlicach,
- b) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia,
- c) wspieranie różnych form aktywności społecznej np. wolontariatu.

7) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom, w tym:

- a) podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie przez udział w szkoleniach specjalistycznych, stażach, studiach podyplomowych, itp.
- b) umożliwienie i wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodzinnych, poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych.

**Rozdział 5.
Odbiorcy programu**

Rodziny wychowujące dzieci na terenie gminy Baranów dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

**Rozdział 6.
Oczekiwane rezultaty**

- 1) pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania,
- 2) poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- 3) podniesienie poziomu i rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- 4) połączenie działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji,
- 5) odbudowa rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej.

**Rozdział 7.
Realizacja Programu**

Program realizowany będzie na terenie gminy Baranów w latach 2012-2015.

Koordinowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należeć będzie do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie.

**Rozdział 8.
Finansowanie programu**

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Baranów oraz środków budżetu państwa (programy rządowe).

**Rozdział 9.
Monitoring i ewaluacja**

Gminny program wspierania rodziny na lata 2012-2015 będzie podlegał monitorowaniu, polegającemu na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań. Przedmiotem

ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań. Ocenie podlegać będzie jakość realizacji Programu, efekty podejmowanych przedsięwzięć.

Rozdział 10.

Zakończenie

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości. W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinię pod uwagę. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działanie na rzecz wsparcia dziecka i rodziny. Program nawiązuje do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Baranów.